

A TANÁCS (KKBP) 2018/2010 HATÁROZATA**(2018. december 17.)**

a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) és a lőszeres tiltott terjesztése és kereskedelme, valamint ezeknek a Latin-Amerikát és a Karib-térséget érintő következményei elleni küzdelem támogatásáról a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elleni, „A fegyverek biztosítása, a polgárok védelme” című uniós stratégia keretében

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A 2018. november 19-i ülésén az Európai Tanács elfogadta a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elleni, „A fegyverek biztosítása, a polgárok védelme” című uniós stratégiát (a továbbiakban: a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia), amely meghatározza a kézi- és könnyűfegyverek területére vonatkozó uniós fellépés irányait.
- (2) A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia megállapítja, hogy az Unió szinergiára törekszik a vonatkozó amerikai államokkal és regionális szervezetekkel a kézi- és könnyűfegyverek tiltott terjesztésének és kereskedelmének korlátozása érdekében a fegyveres erőszak és bűnözés visszaszorítása céljából.
- (3) Latin-Amerikát és a karib-tengeri térséget a kézi- és könnyűfegyverek terjesztése és túlzott felhalmozása által súlyosan érintett régióként azonosították.
- (4) A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló, 2001. július 20-án elfogadott ENSZ cselekvési program (a továbbiakban: a cselekvési program) részes államainak a 2016. évi hatodik, kétévenként megrendezett ülésén az ENSZ minden tagállama újólag megerősítette elkötelezettségét a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megakadályozása iránt. A tagállamok üdvözölték a szubregionális és regionális együttműködés megerősítése tekintetében elért eredményeket, és vállalták, hogy a cselekvési program végrehajtásának támogatása érdekében adott esetben létrehozzák vagy megerősítik a szubregionális és regionális együttműködés, koordináció és információmegosztás mechanizmusait, ideértve a bevált gyakorlatok megosztását is.
- (5) Az Amerikai Államok Szervezete (AÁSZ) látja el a tűzfegyverek, lőszeres, robbanóanyagok és más kapcsolódó anyagok tiltott előállítása és kereskedelme elleni amerikai közti egyezmény titkársági tevékenységét, valamint felel az amerikai kontinensen a tiltott kézi- és könnyűfegyverek elleni küzdelemre irányuló regionális kezdeményezések koordinálásáért és végrehajtásáért.
- (6) Az Unió finanszírozni kíván egy projektet, amely a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben való tiltott terjesztése és kereskedelme jelentette veszély csökkentését célozza,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elleni, „A fegyverek biztosítása, a polgárok védelme” című uniós stratégiára (a továbbiakban: a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia), valamint a béke és a biztonság előmozdítására figyelemmel, a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben való tiltott terjesztése és kereskedelme jelentette veszély csökkentésére irányuló AÁSZ-projekt keretében folytatott, az Unió által támogatandó tevékenységeknek a következő konkrét célok teljesítésére kell irányulnak:

- a nemzeti katonai és egyéb intézményi készletek fizikai biztonságának és készletkezelési rendszereinek erősítése a helyszíni biztonsági intézkedések és a leltárellenőrzés javítása révén;
- a lefoglalt, felesleges vagy nem biztonságos kézi- és könnyűfegyverek és lőszeres megsemmisítését szolgáló nemzeti kapacitások megerősítése;
- a kézi- és könnyűfegyverek jelöléséhez és nyomon követéséhez szükséges nemzeti kapacitások megerősítése, valamint az eldobzott fegyverek és lőszeres nyomon követésével kapcsolatos regionális együttműködés ösztönzése;
- a kézi- és könnyűfegyverek transzferére szolgáló mechanizmusok javítása nemzeti jogszabályok, határellenőrzések, valamint regionális koordináció révén; és

- társadalmi szempontból felelős magatartások előmozdítása kiválasztott közösségekben a fegyveres erőszak által nagymértékben sújtott csoportokat megcélozva, beleértve a fegyverbegyűjtési akciókat és más olyan stratégiák alkalmazását is, amelyeket az erőszakos bűncselekmények helyi előfordulásának csökkentésére terveztek.

A projektet – amelynek részletes leírását a melléklet tartalmazza – az Unió finanszírozza.

2. cikk

- (1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje (a továbbiakban: a főképviselelő) felelős.
- (2) Az 1. cikkben említett projekt technikai végrehajtását az AÁSZ végzi.
- (3) Az AÁSZ e feladatát a főképviselelő felelőssége mellett végzi. A főképviselelő ebből a célból megkötö a szükséges megállapodásokat az AÁSZ-szel.

3. cikk

- (1) Az 1. cikkben említett uniós finanszírozású projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 3 000 000 EUR. A programot teljes mértékben az Unió finanszírozza, Spanyolország Külügyminisztériumának és a kedvezményezettnek természetbeni hozzájárulása mellett.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott referenciaösszegeblől finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére alkalmazandó eljárások és szabályok szerint kell kezelni.
- (3) Az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. A Bizottság e célból megkötö a szükséges megállapodást az AÁSZ-szel. A megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy az AÁSZ-nek biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságához mérten.
- (4) A Bizottság e határozat hatálybalépését követően igyekszik mihamarabb megkötö a (3) bekezdésben említett megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ennek folyamán felmerülö nehézségekröl és a megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

- (1) A főképviselelő az AÁSZ által készített rendszeres negyedéves beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját.
- (2) A Bizottság jelentést tesz az 1. cikkben említett projekt pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

- (1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.
- (2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötésének időpontját követően 36 hónappal, illetve, amennyiben ezalatt az idő alatt nem kerül sor a megállapodás megkötésére, e határozat a hatálybalépésének napját követö hat hónap elteltével hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2018. december 17-én.

a Tanács részéről
az elnök
E. KÖSTINGER

MELLÉKLET

PROJEKT A KÉZI- ÉS KÖNNYŰFEGYVEREK (SALW) ÉS A LŐSZEREK TILTOTT TERJESZTÉSE ÉS KERESKEDELME, VALAMINT EZEKNEK A LATIN-AMERIKÁT ÉS A KARIB-TÉRSÉGET ÉRINTŐ KÖVETKEZMÉNYEI ELLENI KÜZDELEM TÁMOGATÁSÁRÓL A TILTOTT TŰZFEGYVEREK, KÉZI- ÉS KÖNNYŰFEGYVEREK, VALAMINT AZ AZOKHOZ SZÜKSÉGES LŐSZEREK ELLENI, „A FEGYVEREK BIZTOSÍTÁSA, A POLGÁROK VÉDELME” CÍMŰ UNIÓS STRATÉGIA KERETÉBEN

1. Bevezetés és célok

1.1. Bevezetés

A tiltott kézi- és könnyűfegyverek, valamint a lőszer terjesztése a számos latin-amerikai és karib-térségi országban fennálló nagymértékű erőszak és instabilitás egyik legfőbb kiváltó tényezője. Az emberölés áldozatainak csaknem fele 15 és 29 év közötti, és a régióban – ahol az emberölések kétharmadát (66 %-át) fegyverrel követik el – különösen jellemző a tűzfegyverek használata. A kézfegyverek kutatásával foglalkozó Small Arms Survey elnevezésű csoport által a fegyveres erőszak globális terhéről szóló 2015-ös kiadványához (Global Burden of Armed Violence, 2015) összeállított statisztikák emellett azt mutatják, hogy az a tíz ország, ahol 2010 és 2015 között a legmagasabb volt a kézi- és könnyűfegyverek használatához kapcsolódó halálesetek aránya, mind az amerikai kontinensen található, és ezen országok mindegyikében 100 000 lakosból több mint 20 tűzfegyverrel elkövetett emberölés áldozata lesz.

A latin-amerikai és karib-térségi országok kormányai számos nemzetközi eszköz támogatásán keresztül a fegyverek tiltott előállítására és kereskedelmére foglaltak állást. Az említett nemzetközi eszközök közé tartozik például a tűzfegyverek, lőszer, robbanóanyagok és más kapcsolódó anyagok tiltott előállítására és kereskedelmére elleni amerikai-amerikai egyezmény (CIFTA), a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmére vonatkozó ENSZ cselekvési program, valamint a nemzetközi nyomkövetési egyezmény. Mindazonáltal a katonai és más biztonsági erők továbbra is terjedelmes kézi- és könnyűfegyver-, valamint lőszerkészletekkel rendelkeznek, amelyek esetében gyakori a nem kellően biztonságos tárolás vagy a nem megfelelő mértékű elszámoltathatóság. A régióban a biztonsági erők minden évben több ezer tiltott kézi- és könnyűfegyvert, valamint több tonnányi lőszer koboznak el. Az elkobzott eszközök egy részéről kiderült, hogy a régió belüli és kívüli katonai készletekből származnak. Ennek az oka, hogy nem áll rendelkezésre elegendő nemzeti kapacitás a jelentős forrásokkal rendelkező bűnözői hálózatok, így a kábítószer-kereskedő szervezetek, a nemzetközi bűnbandák és a nemzetközi fegyverkereskedelmi hálózatok megfékezéséhez.

Bebizonyosodott, hogy a tűzfegyveres erőszak jelentette veszély növekedéséhez nem csupán a kézfegyverek terjesztése járul hozzá, hanem az is, hogy a tűzfegyverek elérhetőek a lakosság számára. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által az erőszak témájában készített 2014. évi globális állapotjelentés a részt vevő országokban végzett keresztmetszeti vizsgálatok alapján rávilágít arra, hogy a tűzfegyverek rendelkezésre állása tényleges kockázati tényezőt jelent az emberölések tekintetében. A jelentés azt is megjegyzi, hogy az amerikai kontinensen általánosságban véve rendkívül elterjedtek a tűzfegyverek, és az erőszakos cselekmények elkövetéséhez ilyen típusú fegyvert használnak a leggyakrabban. A jelentés megállapításai között szerepel az is, hogy a tűzfegyverek és egyéb fegyverek könnyű hozzáférhetősége, valamint a túlzott mértékű alkoholfogyasztás is szorosan összefügg az erőszak számos fajtájával.

Figyelembe kell venni továbbá, hogy a tűzfegyverek hozzáférhetősége a nőket és a férfiakat nem egyformán érinti. A tűzfegyverek széles körű rendelkezésre állása hozzájárul az ilyen fegyverrel elkövetett fenyegetések jelentős számához, csakúgy, mint a kapcsolati erőszakkal összefüggő halálozási arányhoz a bántalmazott nők körében. Az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala szerint mind konfliktus során, mind konfliktusmentes helyzetekben aránytalanul magas a férfiak száma a kézfegyverek tulajdonosai és használói körében. A férfiak által a nők ellen elkövetett erőszakos cselekmények túlnyomó részében fegyver a megfélemlítés vagy az emberölés eszköze. A kapcsolati erőszak azon eseteiben, amikor tűzfegyver használatára kerül sor, kisebb az esélye annak, hogy az áldozaton látható sérülések keletkeznek. Ezek az áldozatok ugyanakkor nagyobb valószínűséggel tapasztalnak megfélemlítést. Az elkövetők főként (az esetek 69,1 %-ában) a partner megfélemlítése céljából folyamodnak kézi fegyverek, illetve egyéb tűzfegyverek használatához, és amikor ilyen típusú fegyvert használnak, kevésbé jellemző, hogy például megütnék vagy megrúgnák az áldozatot.

Bármilyen fegyverhasználat számos olyan erőszakos magatartásformával függ össze, amely a fizikai sérüléseken túlmutató következményekkel jár az áldozatra nézve. A fenyegetésnek és a megfélemlítésnek pszichológiai következményei vannak és lelki sérülést okoznak, sok áldozat vonakodik attól, hogy jelentse az ilyen erőszakot a hatóságoknak, a megtorlástól való félelem miatt. Az érintett szakemberek, így az egészségügyi szolgáltatók, szociális munkások és a rendvédelmi szervek tisztviselői számára képzést kell biztosítani annak érdekében, hogy megfelelően tudjanak reagálni a kézi- és könnyűfegyverek használatával kapcsolatos erőszakos helyzetekre.

A közösségi szerepvállalás és a közösségi támogató hálózat kialakítása hatékonyabb segítséget nyújthat a tűzfegyveres bűncselekmények áldozatai számára, és hozzájárulhat azon erőszakos viselkedésformák megelőzéséhez, amelyek a leggyakrabban szándékos emberöléshez vezethetnek. Az aktív közösségek tevékenységükkel hozzájárulnak a bizalom, az átláthatóság, a kommunikáció megerősítéséhez és az erőfeszítéseikben való szerepvállalás előmozdításához.

Az Amerikai Államok Szervezete Főtitkárságának Közbiztonsági Hivatala (a továbbiakban: az AÁSZ-DPS) 2009 óta támogatja az AÁSZ-tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy ellenőrzés alá vonják az illegális kézi- és könnyűfegyverek, valamint a lőszer áramlását, és hogy az intézményi készletek kezelése a fegyverzet- és lőszerellenőrzési támogatási program (PACAM) keretében történjen. A CIFTA rendelkezései alapján a PACAM keretében a 34 aktív AÁSZ-tagállam legtöbbszörrel együttműködésben több projekt valósult meg. E tevékenység több mint 290 000 tűzfegyver megjelölését, valamint további 60 000 egyéb típusú fegyver és több mint 1 700 tonna lőszer megsemmisítését eredményezte a régióban.

Annak ellenére, hogy a kézi- és könnyűfegyverek megjelölése, fizikai biztonsága és a készletek kezelése területén érdemi eredmények születtek, a nemzeti kapacitások tekintetében továbbra is jelentős eltérések állnak fenn, különösen a közép-amerikai és a karib-térségi országok esetében. A készletkezelési protokollok szisztematikus végrehajtása területén szinte a régió összes országában hiányosságok tapasztalhatóak, és a PACAM keretében folytatott korábbi tevékenységek sikeres végrehajtása, valamint annak nyomán, hogy a nemzeti hatóságok körében nőtt a bizalom az AÁSZ e területen betöltött szerepével kapcsolatban, megnövekedett a technikai segítségnyújtásra, tanácsadásra és együttműködésre irányuló felkérések száma.

A korábbi PACAM-projektek végrehajtása során, valamint a CIFTA legutóbbi ülései alkalmával több AÁSZ-tagállam igényelt technikai segítségnyújtást olyan területeken, amelyek a javasolt projekt középpontjában állnának. Többek között Belize, Guatemala, Salvador, Honduras, Costa Rica, Jamaica, a Dominikai Köztársaság és Dominika kért segítséget a fizikai biztonság és a készletkezelés javításához. A feleslegessé vált, elavult vagy elkobzott kézi- és könnyűfegyverek, valamint lőszer megsemmisítéséhez Belize, Guatemala, Salvador, Honduras, Costa Rica és Panama kért támogatást. Ezzel egyidejűleg a kézi- és könnyűfegyverek megjelölésével és nyomon követésével kapcsolatos képzés és segítségnyújtás iránt is magas igény mutatkozik. Guatemala, Salvador, Honduras, Costa Rica, Panama, a Bahama-szigetek, Barbados, Jamaica, a Dominikai Köztársaság, Trinidad és Tobago, Guyana, Suriname, Uruguay és Paraguay jelezték, hogy segítséget kérnek e téren.

A projekt egy megelőzési elemet is magában foglal majd, amely ágazatközi és közösség-orientált együttműködési fellépések révén az erőszakkal kapcsolatos kockázati tényezők csökkentésére törekszik, közvetlen kedvezményezettjei az előzőekben említett szakemberek és a közösség, közvetett módon pedig az elkövetőket és áldozataikat célozza.

E megelőzési elem végrehajtására a három kiválasztott ország egy-egy kijelölt közösségében kerül majd sor. Előfordulhat, hogy a fellépéseket egyes lakossági csoportok igényeihez, a közösség aktív szerepvállalását ösztönző módszerekhez, valamint a különféle közösségekben a tűzfegyveres erőszak megelőzésére irányuló, együttműködésen alapuló kezdeményezések sajátos kihívásaihoz és lehetőségeihez kell igazítani. Noha még nem került sor e törekvések célszágainak konkrét kijelölésére, Guatemala, Salvador, Honduras és Jamaica jó eséllyel számíthatnak a projekt keretében nyújtott támogatásra, mivel ezekben az országokban rendkívül magas az erőszakos bűncselekmények és a hozzájuk kapcsolódó tűzfegyverhasználat aránya.

1.2. Célkitűzések

A Közbiztonsági Hivatal (DPS) célja, hogy e hároméves projekten keresztül megerősítse az AÁSZ-tagállamok kormányainak kapacitását a kézi- és könnyűfegyverek (SALW), valamint a hagyományos lőszer tiltott terjesztésének és kereskedelmének ellenőrzése és visszaszorítása terén a térségben, továbbá hogy megerősítse a régió kiválasztott közösségeinek a fegyveres erőszak megelőzésével kapcsolatos kapacitását. A technikai segítségnyújtás és a projekt általános célját támogató tagállamokkal való együttműködés a következő célkitűzéseken fog alapulni:

- a nemzeti katonai és egyéb intézményi készletek fizikai biztonságának és a kezelésükre vonatkozó rendszereknek az erősítése a helyszíni biztonsági intézkedések és a lőtárellenőrzés javítása révén;
- a lefoglalt, felesleges vagy nem biztonságos kézi- és könnyűfegyverek és lőszer megsemmisítéséhez szükséges nemzeti képességek megerősítése;
- a kézi- és könnyűfegyverek jelöléséhez és nyomon követéséhez szükséges nemzeti kapacitások megerősítése, valamint az elkobzott fegyverek és lőszer nyomon követésével kapcsolatos regionális együttműködés ösztönzése;
- a kézi- és könnyűfegyverek transzferére szolgáló mechanizmusok javítása nemzeti jogszabályok, határellelőrzések, valamint regionális koordináció révén; és
- társadalmi szempontból felelős magatartásformák előmozdítása kiválasztott közösségekben a fegyveres erőszak által nagymértékben sújtott csoportokat megcélózva, beleértve a fegyverbegyűjtési akciókat és más olyan stratégiák alkalmazását is, amelyeket az erőszakos bűncselekmények helyi előfordulásának csökkentésére terveztek.

2. A végrehajtási ügynökség kiválasztása és az egyéb releváns finanszírozási kezdeményezésekkel való koordináció

2.1. Végrehajtási ügynökség – Az Amerikai Államok Szervezete (AÁSZ)

Az Amerikai Államok Szervezete döntő szerepet játszik a kézi- és könnyűfegyverek, lőszer és robbanóanyagok tiltott terjesztésének megakadályozására szolgáló regionális keretben Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben. 1997-ben a régió a világon elsőként fogadott el regionális eszközt ezen fegyverek ellenőrzésére azzal, hogy sor került a CIFTA aláírására. Azzal, hogy biztosítja a CIFTA technikai titkárságát, az AÁSZ egyedülálló

helyet foglal el a nyugati félteke azon koordinációs erőfeszítései tekintetében, amelyek a tiltott kézi- és könnyűfegyverek, valamint lőszer ellenőrizetlen elterjedése elleni küzdelmet célozzák, és szükségesek ahhoz, hogy a polgárok biztonságát fokozni, a fegyveres erőszakot pedig csökkenteni lehessen. Ebben a szerepben az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala olyan projekteket és programokat hajt végre, amelyek támogatják az AÁSZ tagállamait azon kötelezettségeik teljesítésében, amelyek a nemzeti tűzfegyver-készletek biztonságának garantálására, a tűzfegyverek tiltott előállításának és kereskedelmének a belső jogban bűncselekménnyé való nyilvánítását célzó jogalkotási intézkedések végrehajtására, a tűzfegyverek jelölésének előírására, valamint a nyomkövetési információk és a tiltott kereskedelem mintái tekintetében a CIFTA egyéb aláíróival való információcserére vonatkoznak. 2007 óta a nemzetközi donorok által támogatott AÁSZ-projektek keretében a régió 29 országának nyújtottak képzést, műszaki segítséget és felszerelést, aminek eredményeként mintegy 300 000 tűzfegyver jelöléssel történő ellátására, további 65 000 feleslegessé vált vagy elkobzott tűzfegyver, illetve több mint 1 700 tonna feleslegessé vált, lejárt szavatossági idejű vagy nem biztonságos lőszer megsemmisítésére került sor. Egyetlen másik, az amerikai kontinens egészére kiterjedő regionális vagy szubregionális szervezetnek sincs olyan politikai befolyása, műszaki szakértelme vagy földrajzi lefedettsége, hogy képes lenne támogatni és segíteni a 35 amerikai állam mindegyikét.

(Továbbra is Kuba az AÁSZ egyetlen inaktív tagállama, és jövőbeli státusza egy olyan párbeszéd-folyamattól függ, amelyet Kuba kormányának kérésére, továbbá az AÁSZ gyakorlatának, céljainak és elveinek megfelelően lehetne megindítani.)

Ezenkívül az AÁSZ tagállamai megbízták az AÁSZ Közbiztonsági Hivatalát azzal, hogy dolgozzon ki az emberölés megelőzésére és visszaszorítására irányuló, az egész féltekére kiterjedő cselekvési tervet. A terv egyik célkitűzése a fegyverek rendelkezésre állásának és hozzáférhetőségének a csökkentése. A DPS Közbiztonsági Hivatalának két eszköze szolgál a terv végrehajtására, nevezetesen az erőszak és a bűncselekmények megelőzésére irányuló amerikai program és hálózat. E projekt megelőzési elemének végrehajtására a programra és a hálózatra vonatkozó iránymutatások nyomán, az ifjúság vezető szerepe mellett, a megelőzés három ágának figyelembevételével fog sor kerülni tudományos bizonyítékok, ágazatközi koordináció, a közösségek szerepvállalásának növelésén keresztül társadalmi részvétel, a nemzetközi együttműködés ösztönzése, valamint a béke kultúrájának, illetve a nemekkel és az emberi jogokkal kapcsolatos szempontoknak az előmozdítása alapján.

2.2. Koordináció egyéb releváns finanszírozási kezdeményezésekkel

Általános gyakorlatként az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala koordinálja a tevékenységeit más olyan ügynökségekkel és szervezetekkel, amelyek finanszírozásban részesülnek akár ugyanazon, akár eltérő támogató kormányoktól és nemzetközi szervektől. Az e projekt keretében javasolt tevékenységekkel kapcsolatos munkához az Uniótól támogatásban részesülő szervezetek esetében az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának (UNODC) a tűzfegyverekkel kapcsolatos globális programja közvetlen jelentőséggel bír a projekt szempontjából. E koordináció fókuszpontját egyrészt az UNODC mexikói regionális irodája, másrészt az azon országokban működő irodái fogják alkotni, amelyekben a projekttel kapcsolatos konkrét tevékenységeket fognak végezni. Tekintettel az UNODC által ezen a területen végzett folyamatos munkára, a projekt tevékenységei igazodni fognak a tűzfegyverekkel kapcsolatos globális program pilléreihez.

A jogalkotási munka és a szakpolitika-fejlesztés tekintetében az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala továbbra is a CIFTA révén fogja végezni a munkáját ezen a területen, mégpedig konzultatív bizottságának éves ülései és olyan különös munkacsoportok segítségével, amelyek mintajogszabályokat dolgoztak ki, illetve fejlesztettek tovább a részes államok számára. E javaslat 4. célkitűzése a kézi- és könnyűfegyverek felszerelés szolgáltató mechanizmusok javítása nemzeti jogszabályok, határellenőrzések, valamint regionális koordináció révén, a hangsúlyt a jogi mechanizmusokra helyezve. A tevékenységek körébe a következők fognak tartozni: regionális szakmai műhelyek a határokon átnyúló, legális transzferekre és azok nyomon követésére vonatkozó mechanizmusok kidolgozása céljából, virtuális koordinációs hálózat létrehozása a legális transzferekre és a tiltott kereskedelemre vonatkozó információk megosztása céljából, valamint jogi segítségnyújtás meghatározott államok részére. Az UNODC által már kidolgozott jogszabályi eszközök fontos iránymutatásként fognak szolgálni az AÁSZ e területet érintő projektjének a végrehajtásához. E regionális keretek kidolgozásának folyamata során figyelembe fogják venni az UNODC tanácsát és tapasztalatait, és ennek keretében fel fogják kérni az UNODC képviselőit arra, hogy vegyenek részt a szakmai találkozókban és tegyenek észrevételeket a virtuális koordinációs hálózattal kapcsolatos munka folyamán.

A megelőzési és biztonsági intézkedéseket illetően az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala fel fogja venni a kapcsolatot az UNODC-vel, hogy megbeszéléseket szervezzenek a tűzfegyverek jelölésére és nyomon követésére irányuló projektekkal kapcsolatos és egyéb tapasztalatok megosztása céljából. Mivel korábbi AÁSZ-projektekben ez hangsúlyos terület volt, elősegíthetné a tapasztalatoknak a projekt korai szakaszában a CIFTA konzultatív bizottságának keretében való megosztását az, ha az UNODC személyzete részt venne e bizottság ülésein.

Az adatgyűjtés és -elemzés, amely a tűzfegyverekkel kapcsolatos globális program másik pillére, fontos alkalmat fog kínálni az AÁSZ számára a projekt keretében folytatott tevékenységek során szerzett információknak az UNODC-vel való megosztására. E tekintetben az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala kapcsolatba szándékozik lépni az UNODC bécsi központi irodájával, valamint a New York-i összekötő irodájával és a mexikói regionális irodájával, a projekttevékenységekből származó olyan információk megosztási módjainak a koordinálása céljából, amelyek segítik őket a globális kereskedelmi minták és tendenciák elemzésében.

3. A projekt ismertetése

3.1. Leírás

E projekt általános célja, hogy megerősítse az AÁSZ-tagállamok kormányainak kapacitását a kézi- és könnyűfegyverek (SALW), valamint a hagyományos lőszeres tiltott terjesztésének és kereskedelmének ellenőrzése és visszaszorítása terén egész Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben, továbbá hogy mérsékelje a kézi- és könnyűfegyverek által a régió veszélyeztetett lakosságára és közösségeire gyakorolt hatást. Az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala által a fegyverzet- és lőszerellenőrzési támogatási programja (PACAM) keretében végzett korábbi tevékenységekre építve a projekttevékenységek középpontjában a következők állnak majd: a kézi- és könnyűfegyverek, valamint lőszeres intézményi készleteinek biztonságossá tétele fizikai biztonsági és készletkezelési intézkedések révén, a fegyverek és lőszeres régió belüli nemzetközi határokon keresztül történő tiltott kereskedelmének megelőzése, továbbá a kormányzati hatóságok által lefoglalt kézi- és könnyűfegyverek, valamint lőszeres azonosítása és nyomon követése azok származási forrásának meghatározása érdekében. A projekt végrehajtása során az AÁSZ képzést fog nyújtani a fizikai biztonságért és készletkezelésért felelős nemzeti ügynökségeknek, és ellátja őket a nemzeti leltárellenőrzéshez szükséges felszerelésekkel és szoftverekkel.

A készletkezelési intézkedések keretében a projekt segítséget nyújt majd a kormányok részére a lefoglalt, a felesleges és a nem biztonságos kézi- és könnyűfegyverek, illetve lőszeres megsemmisítéséhez. Az AÁSZ meg fogja erősíteni azt a korábbi projektet, amely a kézi- és könnyűfegyverek jelöléséhez és nyomon követéséhez szükséges berendezéseket és képzést biztosított, mégpedig azért, hogy segítséget nyújt azon tagállamoknak, amelyek ezen a területen nem részesültek támogatásban, valamint azon tagállamoknak is, amelyek már részesültek ilyen támogatásban, és azt követően további képzési és karbantartási támogatást kértek a jelölésre szolgáló berendezésekkel kapcsolatban. A CIFTA titkárságaként betöltött koordinációs szerepét kiaknázva az AÁSZ tanácsaival és műszaki támogatással segíti majd tagállamait olyan jogszabályok megalkotásában, amelyek a kézi- és könnyűfegyverek, valamint lőszeres tiltott előállításának és kereskedelmének megelőzését, megszüntetését, valamint az ellenük való küzdelmet célzó intézkedéseket mozdítanak elő a CIFTA rendelkezéseivel összhangban. Emellett kísérleti jellegű prevenció program indul majd, amely két-három olyan ország kiválasztott közösségeit célozza, amelyek a leginkább érintettek a SALW terjedésével összefüggő fegyveres erőszak által. A projekt végrehajtásának tervezett időtartama 36 hónap.

3.2. Módszertan

3.2.1. Szervezeti felépítés

A projektet az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala hajtja végre, a támogatott AÁSZ-tagállamokkal koordinációban. Az AÁSZ-DPS projektirányító csoportja az AÁSZ washingtoni székhelyén dolgozó öt alkalmazottból áll majd, a projekt végrehajtását pedig a regionális helyszíneken dolgozó műszaki támogató csoport és az AÁSZ-tagállamokban szerződötthelyi alkalmazottak fogják végezni, a konkrét elvégzendő tevékenységekhez igazodva.

A fegyverzet- és lőszerellenőrzési támogatási program (PACAM) regionális helyszíneken dolgozó csoportja egy csoportvezetőből/koordinátorból, egy információkezelési és adatbázis-szakértőből, egy logisztikai/adminisztratív támogató szakemberből, valamint három olyan technikusból áll majd, akik a tűzfegyverek biztonsága, azonosítása, megjelölése és megsemmisítése terén tapasztalattal, továbbá 3-as szintű tanúsítással rendelkeznek a robbanótest-mentés (EOD) területén az Európai Szabványügyi Bizottság EOD-jártassági előírásokról szóló munkabizottsági megállapodásának megfelelően. A rendkívül specifikus képzések és feladatok céljára az AÁSZ rövid távra szerződötthelyi támogató személyzetet más műszaki partnerszervezetektől, így például a Golden West humanitárius alapítványtól, amelynek komoly tapasztalata van a lőszeres, robbanóanyagok, gyalogsági aknák, valamint kézi- és könnyűfegyverek területén felmerülő operatív kihívások megoldására szolgáló innovatív, célirányos technológiák fejlesztésében.

Kezdetben az AÁSZ-DPS programirányító csoport közvetlenül egyeztet majd azon AÁSZ-tagállamok nemzeti hatóságaival, amelyek előzetesen támogatást kértek a kézi- és könnyűfegyverek és lőszeres témájában. Az AÁSZ számos hatályos együttműködési megállapodással rendelkezik, amelyek alapján segítséget nyújt tagállamainak a fizikai biztonság és a készletkezelés, valamint a kézi- és könnyűfegyverek megjelölése és nyomon követése területén; ezek a megállapodások képezik majd a műszaki segítségnyújtás alapját. A PACAM műszaki támogató csoportja rögtön a projekt indulásától kezdve teljesíteni tudja majd a kézi- és könnyűfegyverek jelölésére szolgáló berendezésekkel kapcsolatos képzéshez és karbantartáshoz nyújtandó segítség iránti kéréseket.

3.2.2. Műszaki megközelítés

A kézi- és könnyűfegyverek és lőszeres fizikai biztonságával, készletkezelésével és megsemmisítésével kapcsolatos segítségnyújtás iránti felkéréseket először az AÁSZ-DPS programirányító csoport egy tagjának – a PACAM műszaki csoport segítségével – el kell bírálnia. Ezen elbírálás alapján a programirányító csoport országspecifikus cselekvési tervre tesz javaslatot a nemzeti hatóságok részére, amelynek végrehajtására a PACAM műszaki csoport támogatásával, a legsürgősebb prioritások és a rendelkezésre álló pénzügyi források függvényében kerül sor. A lőszeres megsemmisítésére irányuló tevékenységek során figyelembe kell venni az anyagok korát, állapotát és elavulását, és elsődlegesen azokat az anyagokat kell felszámolni, amelyek – a váratlan robbanások vagy az illetéktelen kezekbe jutás kockázata révén – a legsúlyosabb veszélyt jelentik a közbiztonságra nézve. A kézi- és könnyűfegyvereket olyan analitikus kritériumok alapján különítik el megsemmisítés céljára, mint a funkciójuk, az emberi élet kioltására való alkalmasságuk, valamint az illetéktelen kezekbe jutás kockázata. A lefoglalt vagy

elkobzott fegyverek megsemmisítése kizárólag azokra a fegyverekre korlátozódik, amelyeket az igazságügyi hatóságok már kiadtak, és amelyek bizonyítékként való bemutatására bírósági eljárásban már nem lesz szükség. Az országspecifikus cselekvési tervek mindegyikének kidolgozása során figyelemmel kell lenni a következő iránymutatásokra:

- a lőszerre vonatkozó nemzetközi műszaki iránymutatások (IATG);
- az AÁSZ lőfegyverekre vonatkozó előírásai: megjelölés és nyilvántartás; és
- az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala által kiadott megsemmisítési kézikönyv: kézi- és könnyűfegyverek, lőszer és robbanóanyagok.

A kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó nemzeti jogszabályokkal, az azok transzferére vonatkozó mechanizmusokkal és a határellenőrzésekkel kapcsolatos regionális koordináció fokozása érdekében az AÁSZ regionális műhelytalálkozókat fog szervezni a CIFTA konzultatív bizottságának éves üléseihez kapcsolatosan. Az ilyen műhelytalálkozókhoz nyújtott támogatás révén várhatóan több releváns nemzeti hatóság vesz majd részt a CIFTA ülésein, e találkozók pedig fórumként fognak szolgálni a közös problémák feltárásához és megoldásához. Az AÁSZ-DPS programirányító csoport közreműködik majd a CIFTA ülései napirendjének összeállításában, valamint a műhelytalálkozók koordinálásában és lebonyolításában. A műhelytalálkozók középpontjában a regionális együttműködés és koordináció konkrét kérdései fognak állni, a szomszédos országok és alrégiók közös képzési és műszaki segítségnyújtás iránti igényeinek felmérése érdekében. A regionális műhelytalálkozók egyik fő témája a legális fegyvertranszferre vonatkozó olyan regionális értesítési rendszer kidolgozása lesz, amely megfelel a CIFTA rendelkezéseinek és figyelembe veszi a Fegyverkereskedelmi Szerződés átláthatósági iránymutatásait is, mely szerződést néhány AÁSZ-tagállam és a CIFTA aláíró feleinek egy része aláírt és ratifikált.

A későbbiekben az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala programirányító csoport fogja koordinálni további olyan tanfolyamok szervezését, amelyeket a PACAM műszaki csoportja fog tartani a nemzeti és szubregionális szinten képviselt AÁSZ-tagállamok részére annak érdekében, hogy javuljon a kommunikáció a hasonló feladatkört ellátó, egy adott földrajzi területen működő nemzeti hatóságok között. Ilyen tanfolyam lesz többek között a vám- és kikötői hatóságoknak szóló célzott képzés, amelynek témája a lefoglalt fegyverek és lőszer a célból való leltárba vétele, hogy könnyebb legyen azok nyomon követése és a kereskedési mintázatok megállapítása a fegyvercsempészet csökkentése, valamint a lefoglalások bejelentésének hatékonyabbá tétele érdekében. A nemzeti alkalmazottak felkészítése után a PACAM csoport biztosítja majd a számítógépes felszereléseket és szoftvereket ezekhez a tevékenységekhez. E képzéshez kapcsolódóan a PACAM csoport tájékoztatót tart, továbbá terjesztésre szánt nyomtatott útmutatókat is kioszt a kézi- és könnyűfegyverek és lőszer azonosításáról, besorolásáról és a baleset-megelőzési célú biztonságról.

A projekt prevenciók elemének célcsoportja a három kiválasztott ország egy-egy közössége lesz. Az AÁSZ-DPS fogja koordinálni a közösségekre vonatkozó felmérést, melynek keretében a stratégiai diagnosztikai rendszer (*Sistema de Diagnóstico Estratégico*, SIDIE) elnevezésű módszertant alkalmazva először felmérik, hogy közösségi szinten milyen kockázatokat jelent aktuálisan a tűzfegyveres erőszak; e felmérés kiterjed a legtöbb veszélyeztetett csoportra, továbbá arra, hogy melyek a kiválasztott közösség erős és gyenge pontjai saját maguk védelme tekintetében. Feltérképezik továbbá, hogy az állam és a civil társadalom milyen szolgálatok révén segíti és védi a fegyveres erőszak áldozatait, és e tekintetben szakpolitikai ajánlásokat fogalmaznak meg a helyi hatóságok felé. A felmérés során figyelembe veszik a nemek közötti egyenlőség szempontjait és emberi jogi megközelítést alkalmaznak.

A folyamat második lépéseként ki kell építeni a helyi egészségügyi szolgáltatók, szociális munkások, igazságügyi tisztviselők, valamint a rendvédelmi szervek tisztviselőinek kapacitását, hogy azok megfelelőbb segítséget és védelmet tudjanak nyújtani az erőszak és a bűncselekmények áldozatainak, valamint hogy megelőző tevékenységet tudjanak folytatni az elkövetők visszaesésének megakadályozása érdekében. E tevékenység célcsoportját elsősorban a kapcsolati erőszak áldozatait és elkövetőit alkotják majd. Az érintettek pszichológiai és pszichoszociális támogatást kapnak majd újonnan létrehozott, illetve megerősített önszorgító csoportok keretében, valamint az áldozatok munkaerőpiaci visszailleszkedésének lehetőségét is megvizsgálják. Az áldozatokat és családjukat bátorítani fogják arra, hogy tegyenek feljelentést az erőszakos eseményekről, illetve annak fennálló veszélyéről, az igazságügyi tisztviselőket és a rendvédelmi szervek tisztviselőit pedig képzésben fogják részesíteni, hogy megfelelőbben tudjanak reagálni az ilyen jellegű erőszakra. Az egészségügyi szolgáltatókat és az igazságügyi szakembereket ösztönöznik majd arra, hogy az elkövetőknek nyújtandó pszichológiai segítségnyújtást – mint kockázat-megelőzési stratégiát és a visszaesés megelőzésének eszközét – építsék be a tevékenységeikbe.

Ezekbe a tevékenységekbe a közösségeket is be kell vonni, hogy orvosolni tudják sebezhető pontjaikat, felismerjék és megerősítsék a meglévő védelmi hálókat, valamint hogy együttműködjenek a létező hivatalos megelőzési hálózatokkal. A tevékenységek részeként tanfolyamokat szerveznek a közösségek vezetői számára az erőszakmentes konfliktusrendezés módozatairól, illetve szükség esetén kampányt indítanak a kézi- és könnyűfegyverek jelentette kockázatok csökkentése céljából. Bizonyos beavatkozások célzottan olyan csoportokra irányulhatnak, amelyeket a folyamat elején mint legvesélyeztetettebb csoportot határoztak meg, így például a veszélyeztetett fiatalokra (pl. multiszisztémás terápia) vagy a nőkre (vállalkozói készségek). A közösségek kapacitásépítésére irányuló tevékenységek mindegyikét az arra legalkalmasabb módszerrel fogják értékelni, többek között kérdőívek vagy fókuszcsoportok révén. Ezenkívül egyes, a későbbiekben kiválasztott beavatkozások értékelésére specifikus eszközökkel kerül majd sor.

3.2.3. A nemek közötti egyenlőség szempontja

Mivel a fegyveres konfliktusok különbözőképpen érintik a nőket, a férfiakat, a lány- és a fiúgyermeket, ez a projekt figyelembe veszi majd azt, hogy Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben a nőket és lányokat hátrányos megkülönböztetés éri a nemük alapján és ki vannak téve a szexuális erőszak kockázatának. Annak elősegítése és támogatása érdekében, hogy a nők aktívan és érdemben részt tudjanak venni minden erőszakmegelőzési és konfliktusrendezési mechanizmusban, a nemek közötti egyenlőség szempontja a projekt minden tevékenységét áthatja majd. Az egyik legfontosabb ilyen intézkedés az lesz, hogy az AÁSZ-DPS a projekt végrehajtásának minden szintjén be fogja vonni a nőket mind a műszaki feladatokba, mind a konfliktusrendezési és erőszakmegelőzési célú intézkedésekbe. Ennek jegyében részt fognak venni az AÁSZ multidimenzionális biztonsági titkárságának és az AÁSZ-DPS igazgatójának munkájában, valamint részét fogják képezni a kézi- és könnyűfegyverek fizikai biztonságával és készletkezelésével foglalkozó, valamint az ellenőrzési és megsemmisítési műveletekben részt vevő személyzetnek nemzeti szinten, illetve a PACAM keretében, továbbá az erőszakmegelőzési foglalkozó helyi személyzetnek is. Az erőszakmegelőzési tevékenységek során külön figyelmet fognak szentelni arra, hogy a nőknek és lánygyermeknek biztonságra és védelemre van szükségük saját közösségükön belül, valamint hogy részt kell venniük a problémák megoldásának megtalálásában. A projekt egyes tevékenységeihez regionális és helyi női vezetőségű szervezeteket fognak felkérni partnernek, amennyiben az adott szervezet társadalmi célkitűzései összeegyeztethetők a projekt célkitűzéseivel, és tapasztalattal rendelkezik a projekt szakterületein.

3.2.4. Külső koordináció

A térségen belüli nemzeti hatóságokkal folytatott koordináción és együttműködésen túl az AÁSZ más intézményekkel és szervezetekkel is koordinálni fog, illetve együttműködést fog folytatni a projekt végrehajtása során. Az alább felsorolt jogalanyok képesek lehetnek arra, hogy támogatást biztosítsanak konkrét kérdésekben, valamint hogy segítsék népszerűsíteni a kezdeményezést a térségben:

- az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala (UNODC), adott esetben annak regionális és nemzeti irodáit beleértve (a globális tűzfegyverprogramon és azon belül is mindenekelőtt a tűzfegyverek tranzitjára és az ilyen fegyverekkel folytatott brókertevékenységekre vonatkozó ellenőrzéseken keresztül);
- a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésének közép-amerikai programja (CASAC), amely a Közép-amerikai Integrációs Rendszer (SICA) részét képezi (regionális kezdeményezések előmozdítása Közép-Amerika tekintetében, egyrészt idevágó regionális szakmai találkozókra való részvétel révén, másrészt pedig az EKSZ által finanszírozott korábbi SALW-projektek keretében elért eredmények nyomán követése útján);
- a CARICOM bűnügyi és biztonsági kérdésekben illetékes végrehajtási ügynöksége – IMPACS (koordináció a regionális integrált ballisztikai információs rendszerrel, a RIBIN-nel);
- INTERPOL (technikai segítségnyújtás a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos képzések területén – iARMS);
- ATF, az Egyesült Államok alkohollal, dohánytermékekkel, tűzfegyverekkel és robbanóanyagokkal foglalkozó felügyeleti irodája (technikai szakértelem biztosítása a kézi- és könnyűfegyverek nyomon követésének területén – e-Trace);
- RCMP, a Kanadai Királyi Lovasrendőrség (szakértői együttműködés a kézi- és könnyűfegyverek azonosításához és osztályozásához kapcsolódó képzések kidolgozása terén);
- Conflict Armament Research (koordinációs és technikai segítség biztosítása a kézi- és könnyűfegyverek nyomon követéséhez az I-Trace kezdeményezésen keresztül);
- a bűncselekmények és az erőszak megelőzéséért küzdő társadalmi szervezetek, köztük a Közép-amerikai Hálózat a Békeépítésért és a Humánbiztonságért (REDCEPAZ – Red Centroamericana para la Construcción de la Paz y Seguridad Humana), a Tanintézet a Fenntartható Fejlődésért (IEPADES – Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible, Guatemala), az Interpeace elnevezésű társadalmi szervezet (Közép-Amerika), a Szövetség az Erőszak Megelőzéséért (Jamaica), valamint a North Coast Empowerment Group elnevezésű társadalmi szervezet (Trinidad és Tobago).

3.3. A projekt célkitűzései és a projekt keretében végrehajtott tevékenységek

1. célkitűzés: A nemzeti katonai és egyéb intézményi készletek fizikai biztonságának és készletkezelési rendszereinek az erősítése a helyszíni biztonsági intézkedések és a leltárellenőrzés javítása révén.

Támogató tevékenységek:

- 1.1. tevékenység: Nemzeti intézmények fizikai biztonsági és készletkezelési helyzetének értékelése legalább kilenc AÁSZ-tagállamban.
- 1.2. tevékenység: A kézi- és könnyűfegyverekre, illetve azok lőszerreire vonatkozó leltárellenőrzési szoftver kifejlesztése, valamint a szoftver rendelkezésre bocsátása és a szoftverhez kapcsolódó képzés biztosítása a kulcsszerepet betöltő AÁSZ-tagállamok mindegyike részére a CIFTA-n keresztül.
- 1.3. tevékenység: Képzés biztosítása a CIFTA-rendezvények alkalmával tartott szakmai találkozók keretei között a főbb nemzeti hatóságok számára a fizikai biztonság és a készletkezelés területére vonatkozó bevált gyakorlatokról, a leltárellenőrzésnek, valamint a kézi- és könnyűfegyverek azonosításának és osztályozásának a területét is beleértve.

Várt eredmények:

- Kilenc, nemzeti szintű értékelés készül el a fizikai biztonság és a készletkezelés területén rendelkezésre álló képességekről és fennálló szükségletekről.
  - Leltárellenőrzési szoftver kerül kifejlesztésre, amelyet legalább kilenc AÁSZ-tagállam részére rendelkezésre is bocsátanak.
  - Két szakmai találkozó megrendezésére kerül sor a fizikai biztonság és a készletkezelés területére vonatkozó bevált gyakorlatokhoz kapcsolódóan, ahol 15 AÁSZ-tagállam nemzeti személyi állományának összesen 60 tagja részesül majd képzésben.
2. célkitűzés: A lefoglalt, felesleges vagy nem biztonságos kézi- és könnyűfegyverek és lőszer megsemmisítéséhez szükséges nemzeti képességek megerősítése.

Támogató tevékenységek:

- 2.1. tevékenység: A lefoglalt, felesleges vagy nem kívánatos kézi- és könnyűfegyverek és lőszer megsemmisítéséhez biztosított képzés és technikai segítségnyújtás legalább nyolc AÁSZ-tagállam részére, valamint a megsemmisítés nyomon követése ezen államok esetében.
- 2.2. tevékenység: A spanyol kormánnyal koordinálva a robbanótest-mentesítés területéhez kapcsolódó emelt szintű képzés biztosítása AÁSZ-tagállamokból érkező 60 technikus számára a madridi székhelyű Spanyol Hadmérnöki Akadémián.

Várt eredmények:

- Nyolc AÁSZ-tagállam nemzeti személyi állományának legalább 200 tagja képzésben részesül a kézi- és könnyűfegyverek, lőszer és robbanóanyagok biztonságos megsemmisítéséhez kapcsolódóan.
  - 300 tonna lőszer és 30 000 darab kézi- és könnyűfegyver kerül megsemmisítésre.
  - Legalább 60 nemzeti technikus részesül képzésben a robbanótest-mentesítés területéhez kapcsolódóan (a CEN-munkaértekezleten elfogadott előírások szerinti 3-as szintű minősítés).
3. célkitűzés: A kézi- és könnyűfegyverek jelöléséhez és nyomon követéséhez szükséges nemzeti kapacitások megerősítése, valamint az elkobzott fegyverek és lőszer nyomon követésével kapcsolatos regionális együttműködés ösztönzése.

Támogató tevékenységek:

- 3.1. tevékenység: Legalább egy látogatás lebonyolítása karbantartási és képzési segítségnyújtás céljával 18 olyan AÁSZ-tagállamban, amelyek azt megelőzően az AÁSZ-on keresztül a kézi- és könnyűfegyverek jelölésére szolgáló berendezéseket kaptak és képzésben részesültek azokkal kapcsolatban.
- 3.2. tevékenység: Kézi- és könnyűfegyverek jelölésére szolgáló további berendezések biztosítása korlátozott számban olyan AÁSZ-tagállamok számára, amelyek jelölési és nyilvántartási képességeik erősítése céljából ilyen gépek és számítógépes berendezések biztosítását kérték.
- 3.3. tevékenység: A kézi- és könnyűfegyverek jelölésére szolgáló berendezések bemutatása és azokkal kapcsolatos képzés biztosítása három olyan AÁSZ-tagállam számára, amelyek korábban nem részesültek ilyen segítségnyújtásban.
- 3.4. tevékenység: A 2.1. tevékenység során nemzeti hatóságok által lefoglalt, majd megsemmisített kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos adatok egységes szerkezetbe foglalása annak érdekében, hogy nyomon lehessen követni a származási és a tranzitországokat, valamint elemezni lehessen a tiltott kereskedelem mintáit.

Várt eredmények:

- 18 AÁSZ-tagállam 200 nemzeti technikus részesül képzésben a kézi- és könnyűfegyverek jelölésére és nyilvántartására szolgáló berendezések használatát illetően.
- Megjavítják a meghibásodott jelölőgépeket, illetve új jelölőgépeket biztosítanak AÁSZ-tagállamok részére, így biztosítva, hogy mind a 25 AÁSZ-tagállam, amely részt vett a kézi- és könnyűfegyverek jelöléséhez kapcsolódó eredeti AÁSZ-projektben, legalább egy működőképes jelölőgéppel rendelkezzen.
- Legalább egy darab, a kézi- és könnyűfegyverek jelölésére szolgáló berendezést és legalább egy darab nyilvántartó szoftvert és berendezést biztosítanak három olyan AÁSZ-tagállam részére, amelyek nem vettek részt a kézi- és könnyűfegyverek jelöléséhez kapcsolódó eredeti AÁSZ-projektben.
- Mintegy 30 000 darab lefoglalt kézi- és könnyűfegyverrel kapcsolatos, az AÁSZ-tagállamok nyilvántartásaiból származó azonosító adat kerül továbbításra egyfelől a Conflict Armament Research elnevezésű társasághoz az I-Trace kezdeményezés általi felhasználás és elemzés céljából, másfelől pedig nemzetközi bűnüldöző szervek részére, az INTERPOL, az iARMS és az ATF e-Trace rendszerein keresztül egyéni tűzfegyver-nyomonkövetés céljára.

4. célkitűzés: A kézi- és könnyűfegyverek transzferére szolgáló mechanizmusok javítása nemzeti jogszabályok, határellenőrzések, valamint regionális koordináció révén.

Támogató tevékenységek:

- 4.1. tevékenység: Regionális szakmai találkozó megrendezése a CIFTA keretei között egy olyan, a határokon átnyúló és a regionális kommunikáció és tájékoztatás céljára szolgáló mechanizmus kialakítása érdekében, amelyen keresztül egyrészt értesíteni lehet a szomszédos országokat a legális fegyvertranszferéről, másrészt pedig meg lehet könnyíteni az ilyen transzferek nyomom követését.
- 4.2. tevékenység: Virtuális koordinációs hálózat kialakítása a tiltott fegyverkereskedelmi és -gyártási tevékenységekkel kapcsolatos információmegosztás céljára.
- 4.3. tevékenység: A kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésére vonatkozó nemzeti jogszabályokkal kapcsolatos jogi segítségnyújtás biztosítása ilyen segítséget kérő AÁSZ-tagállamok részére.

Várt eredmények:

- A CIFTA részes államai – egyeztetéseket követően – szabványosított jelentéstételi formátumot hagynak jóvá az amerikai kontinensen belüli legális fegyvertranszferek nyomom követésére vonatkozóan.
- Kidolgozásra kerül és működésbe lép a fegyvertranszferek transzfert megelőző bejelentésére szolgáló virtuális platform (amelyet a prekursor vegyi anyagokra vonatkozó PEN online rendszer mintájára készítenek el).
- Öt AÁSZ-tagállam jogi segítségnyújtásban részesül a kézi- és könnyűfegyverekkel, lőszerrel és/vagy robbanóanyagokkal kapcsolatos nemzeti ellenőrzések rendszerének kidolgozásához kapcsolódóan.

5. célkitűzés: Társadalmi szempontból felelős magatartásformák előmozdítása kiválasztott közösségekben, a fegyveres erőszak által nagymértékben sújtott csoportokat megcélozva, valamint olyan, ágazatokon átívelő kollaboratív intervenciókat alkalmazva, amelyek célja, hogy a három részt vevő ország egy-egy kiválasztott közösségében csökkentsék az erőszakos bűncselekmények kockázatát és az ilyen bűncselekményeket elkövetők visszaesését.

Támogató tevékenységek:

- 5.1. tevékenység: Diagnosztikai elemzések koordinálása és végzése a fegyveres erőszak mintázataihoz és bizonyos idevágó kérdésekhez kapcsolódóan három AÁSZ-tagállam egy-egy kiválasztott közösségében azzal a céllal, hogy azonosítani lehessen egyrészt az olyan népességcsoportokat, amelyek körében magas a kézi- és könnyűfegyverekkel elkövetett bűncselekmények előfordulási aránya, de amelyek esetében prevenciósszerű tevékenységekkel valószínűsíthetően csökkenteni lehetne az erőszak szintjét, másrészt pedig azokat a meglévő állami és civil társadalmi szolgáltatásokat, amelyek rendelkezésre állnak a bűncselekmények és az erőszak áldozatainak a megsegítésére.
- 5.2. tevékenység: Olyan tanfolyamok biztosítása egészségügyi szolgáltatók, szociális munkások, igazságügyi tisztviselők, valamint rendvédelmi szervek tisztviselői számára, amelyek révén javulnak mindazon kapacitásaik, amelyek ahhoz szükségesek, hogy segíteni tudják a kapcsolati erőszak és a fegyveres erőszak egyéb formáinak áldozatait; továbbá erőszakmentes konfliktuskezelési technikákkal kapcsolatos képzések biztosítása mindenekelőtt közösségi vezetők, illetve férfi vezetők részére az elkövetők visszaesésének megelőzése érdekében.
- 5.3. tevékenység: Az erőszak megelőzésével kapcsolatos közösségi kapacitásépítésre irányuló szakmai találkozók megrendezése azzal a céllal, hogy a három kiválasztott közösségben erősödjének a védő tényezők azon népességcsoportok körében, amelyeket az erőszak és a tűzfegyveres erőszak kockázatának leginkább kitett csoportokként határoztak meg.
- 5.4. tevékenység: A projekt keretében végrehajtott preventív beavatkozások hatékonyságának értékelése.

Várt eredmények:

- Elkészül három helyi szintű idevágó elemzés. [Ezek a három kiválasztott közösségben elvégzett elemzések az alábbiakra terjednek ki: a tűzfegyveres erőszak helyi mintái; a veszélyeztetett népességcsoportok; a kapcsolati erőszak azon eseteinek száma, amelyben az erőszak, illetve a bűncselekmény elkövetésére tűzfegyvereket használtak; az erőszak és a fegyveres erőszak áldozatai részére biztosított helyi segítségnyújtási és védelmi szolgáltatások; valamint a döntéshozók részére megfogalmazott ajánlások.]
- A három érintett közösségi háló megerősödik és fontos tényezővé fog válni a tűzfegyveres erőszak veszélye elleni fellépésben.
- Háromszáz állami és civil társadalmi egészségügyi szolgáltató, illetve tisztviselő részben majd képzésben annak érdekében, hogy javuljanak a fegyveres erőszak megelőzéséhez és mérsékléséhez szükséges képességek.
- A három kiválasztott kedvezményezett ország egy-egy közösségében olyan kiválasztott beavatkozások végrehajtására, majd kiértékelésére kerül sor, amelyek a tűzfegyveres erőszaknak leginkább kitett népességcsoportokat célozzák.

4. Kedvezményezett

Az 1–4. célkitűzés közvetlen kedvezményezettjei a latin-amerikai és a karibi országoknak a kézi- és könnyűfegyverek, lőszer és robbanóanyagok ellenőrzéséért felelős nemzeti intézményei és hatóságai. Ami a kézi- és könnyűfegyverekkel, lőszerrel és robbanóanyagokkal kapcsolatos fizikai biztonságot és készletkezelést, valamint azok megsemmisítését illeti, Belize, Guatemala, Salvador, Honduras, Costa Rica, Jamaica, a Dominikai Köztársaság és Panama kormányainak védelmi és közbiztonsági minisztériumai kapacitásfejlesztési támogatásban fognak részesülni. Ezen államok mellett a Bahama-szigetek, Barbados, Trinidad és Tobago, Guyana, Suriname, Uruguay és Paraguay illetékes minisztériumai közvetlen kapacitásépítési támogatásban fognak részesülni a kézi- és könnyűfegyverek jelöléséhez és nyomon követéséhez kapcsolódóan. A régió minden országának a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzéséért felelős hatóságai képzésekben fognak részesülni, információmegosztási tevékenységeket folytatnak majd velük, illetve bevonják őket különböző regionális együttműködési és koordinációs kezdeményezésekbe. Az erőszakos bűncselekmények és a fegyveres erőszak egyéb formái által leginkább sújtott országok közül három ország helyi hatóságai képzésekben fognak részesülni az erőszak megelőzéséhez és mérsékléséhez kapcsolódóan. Az öt célkitűzés megvalósítása érdekében folytatott tevékenységek végső kedvezményezettjei a közép-amerikai és a karibi országok polgárai, valamint azon kiválasztott dél-amerikai országok polgárai lesznek, ahol magas a bűncselekmények és a fegyveres erőszak előfordulási aránya.

5. Az Európai Unió láthatósága

Az AÁSZ Közbiztonsági Hivatala biztosítani fogja, hogy minden egyes projekttevékenység során több módon is felhívják a nyilvánosság figyelmét az Unió által a projekthez biztosított pénzügyi támogatásra. Az Unió által biztosított támogatásra sajtóközleményekben, a közösségi médiában, valamint a nagy médiafigyelmet élvező rendezvények kapcsán hírügynökségeknek adott interjúkban is fel kell hívni a figyelmet. A kedvezményezett országok részére adományozott minden berendezés, nyomtatott anyag, illetve számítógépes szoftver olyan címkével lesz ellátva, amelyből kiderül, hogy azokat az Európai Unió finanszírozta. Az Unió láthatóságát biztosítandó, a projekt személyzetének szolgálati ruházatát (a sapkát, az overallt és az egyenruhát) az Unió logójával és/vagy az uniós lobogó emblémájával kell ellátni. Az AÁSZ-nek a projekthez és a támogatott programokhoz kapcsolódó weboldalain és kiadványain megfelelően és láthatóan fel kell hívni a figyelmet az Unió által biztosított támogatásra.

6. Időtartam

A projekt végrehajtásának tervezett időtartama 36 hónap.

7. Általános felépítés

A projekt technikai végrehajtását az AÁSZ-DPS Közbiztonsági Hivatala fogja végezni két meglévő programon, nevezetesen a fegyverzet- és lőszerellenőrzési támogatási programon (PACAM), valamint az erőszak és a bűncselekmények megelőzésére irányuló amerikai-karibi programon és hálózaton keresztül. A Hivatal által a CIFTA végrehajtásában és támogatásában a 2018 és 2022 közötti időszakra szóló cselekvési tervén keresztül betöltött szerep kulcsfontosságú kapcsolódási pontot jelent majd a nemzeti kapacitásépítés támogatásához.

8. Partnerek

Az AÁSZ Közbiztonsági Hivatala a projektet a kézi- és könnyűfegyverek, lőszer és robbanóanyagok ellenőrzéséért felelős nemzeti hatóságokkal, valamint a támogatott országoknak a közbiztonságért felelős hatóságaival partnerségben fogja végrehajtani. A projekt keretében végrehajtott tevékenységek mindenekelőtt azokra a közép-amerikai és karib-térségi alrégiókra fognak összpontosítani, ahol a fegyveres erőszak mutatói továbbra is magasak, és ahol ezzel egyidejűleg a nemzeti pénzügyi források és kapacitások pedig a legszűkösebbek.

9. Jelentéstétel

Negyedévente az elért eredményekről szóló szöveges jelentés és pénzügyi beszámoló benyújtására kerül majd sor, hogy megfelelő és időben történő nyomon követést és értékelést lehessen végezni.